

Introductiecolleges Filosofische Denkers

Elke maand introduceert een bestuurslid van het Filosofisch Café Zwolle een filosoof, op de tweede dinsdag van de maand. Telkens van 10.30 - 12.00 in de Stadkamer. Voor mensen die nieuwsgierig zijn naar wat bijvoorbeeld Aristoteles of Nietzsche ons te vertellen heeft. Aanmelden via de website van de Stadkamer.

In het voorjaar 2025 zijn dit:

Dinsdag 14 januari, 10.30 – 12 uur, Aristoteles, door Gijs Jonkers

Dinsdag 11 februari, 10.30 – 12 uur: Kierkegaard, door Nelly Sporre

Dinsdag 11 maart, 10.30 – 12 uur: Nietzsche, door Ronald Wolbink

Dinsdag 8 april, 10.30 – 12 uur: Sartre, door Theo van de Vliet

Aristoteles, Stadkamer, dinsdag 14 januari 2025, 10.30-12.00 uur, door Gijs Jonkers

‘Meester van allen die weten’, wordt Aristoteles genoemd door de middeleeuwse dichter Dante in zijn beschrijving van de hel waar - in een vreedzaam hoekje overigens – de grote Griekse filosofen verblijven. Een plaats in de hemel is er voor hen niet. Zij waren per slot van rekening heidenen. ‘Meester van alle wetenschappen’ hebben anderen ervan gemaakt: Aristoteles is bij uitstek de grondlegger van de Westerse wetenschap. Aan zijn natuuronderzoek hebben we zijn aantekeningen overgehouden van de lessen die hij gaf in Athene onder titels als: *Over voortplanting bij dieren* en *Over het voortbewegen van dieren*, maar ook zijn college-aantekeningen over taal- en literatuurwetenschap, logica, politiek en ethiek zijn eeuwenlang maatgevend geweest in zowel de Westerse als de Arabische wereld. Met het stichten van zijn eigen Lyceum naast Plato’s Academie ging Aristoteles een andere kant uit dan zijn leermeester. Met zijn denken verbleef hij niet langer in Plato’s hogere Ideeënwereld, maar zette de filosofie als het ware met beide benen op de grond. In de serie Grote Filosofen hebben we ons afgelopen jaar gericht op Aristoteles’ ethiek; dit keer gaat de aandacht uit naar Aristoteles’ *Metafysica* of *Eerste Principes* en bovendien komen vragen voorbij als: wat is filosofie, wat is het verschil tussen mens en dier, waar is onze ziel en hoe moeten we ons God voorstellen?

Aanmelden voor de introductie colleges (gratis) gaat via de website van de Stadkamer, met behulp van de volgende link:

<https://stadkamer.op-shop.nl/8656/maak-kennis-met-filosofische-denkers/14-01-2025>

Søren Kierkegaard, Stadkamer, dinsdag 11 februari 2025, 10.30-12.00 uur door Nelly Sporre

In de serie grote filosofen bespreken we deze keer de Deense denker Kierkegaard. Een redelijk sombere man, maar desondanks een kleurrijke filosoof. Hij is een religieus denker. Zijn Godsbeeld gaat echter volkomen voorbij aan het

dogma waarin God als iets uiterlijks wordt beschouwd. Kierkegaards richting is de richting naar binnen, de enige weg waarop de mens zichzelf kan worden. In de lezing zal het o.a. hierover gaan en komen begrippen als zelfverhouding, vrijheid en vertwijfeling aan de orde. Zijn denken zou zomaar uit de mond van een zenmeester kunnen klinken. De Boeddhistische bril zou passen. Hier is veel over geschreven en we nemen het mee.

Aanmelden voor de introductie colleges (gratis) gaat via de website van de Stadkamer, met behulp van de volgende link:

<https://stadkamer.op-shop.nl/8693/maak-kennis-met-filosofische-denkers/11-02-2025>

**Nietzsche, Stadkamer, dinsdag 11 maart 2025, 10.30-12.00 uur,
door Ronald Wolbink**

Friedrich Wilhelm Nietzsche werd op 15 oktober 1844 in Röcken, Duitsland geboren. In 1864 ging Nietzsche theologie en filologie studeren in Bonn, later alleen filologie in Leipzig. In 1868 werd hij in Bazel hoogleraar filologie. Daar stopte hij in 1879 mee vanwege gezondheidsredenen. Vanaf die tijd leefde hij als vrije filosoof en schreef hij boeken, onder andere, *De vrolijke wetenschap*, *Genealogie van de moraal* en *Vorbij goed en kwaad*. Nietzsche daagt uit om eigen keuzes te maken, om vanuit de eigen vrijheid te leven. Neem verantwoordelijkheid voor je leven! “Wij hebben ons tegenover onszelf voor ons bestaan te verantwoorden; bijgevolg willen wij ook de werkelijke stuurman van dit bestaan zijn en niet dulden dat ons bestaan op een gedachteloze toevalligheid gaat lijken.” Levenskunst is het dichten van je eigen leven, door je eigen waarden te kiezen, door trouw te zijn aan zelf, aan je eigen natuur. Door schepper of auteur van je eigen leven te worden, door je karakter stijl te geven. Door ‘levensbeamend’ en zonder spijt te leven, en er volledig verantwoordelijkheid voor te nemen. Door te worden die je bent!

Aanmelden voor de introductie colleges (gratis) gaat via de website van de Stadkamer, met behulp van de volgende link:

<https://stadkamer.op-shop.nl/8691/maak-kennis-met-filosofische-denkers/11-03-2025>

**Sartre, Stadkamer, dinsdag 8 april 2025, 10.30-12.00 uur,
door Theo van de Vliet**

De Franse filosoof Jean-Paul Sartre was de geruchtmakendste vertegenwoordiger van het existentialisme, een nieuwe filosofie waarmee Kierkegaard omstreeks 1840 begon. Daarmee wist hij in de eerste decennia na WO II vooral jongeren te inspireren, zowel in Frankrijk als daarbuiten. Dat kwam mede, doordat hij zijn gedachten ook in spraakmakende

romans en toneelstukken wist uit te drukken. Het existentialisme stelt persoonlijke vrijheid en verantwoordelijkheid centraal en keert zich tegen hen die dogmatisch geloven in vaste waarden, zoals vaderlandsliefde, status, kerk, gezin met daarin de vrouw in dienende rol. Dit is, zegt Sartre, lafheid en kwade trouw. Je ontloopt zo je eigen verantwoordelijkheid door je achter waarden te verschuilen die je in feite zelf kiest. Om dezelfde reden verzette hij zich tegen de aanname van het bestaan van 'het onbewuste' in de mens als verklaring voor bepaalde handelingen. Omdat bepaalde groeperingen onderdrukt worden en niet de vrijheid bezitten zelf hun leven te bepalen, streed hij vol overtuiging voor hun bevrijding en stelde scherp het mechanisme aan de kaak dat mensen splitst in hen die beschikken over als door God gegeven rechten en zij die ze niet hebben: de ander. Het is een generaliserend soort denken dat iemand die buiten de eigen groep en groepsnormen valt niet beschouwt als individu, maar als behorend tot een lager ras, klasse of andere, inferieur geachte groepering, zoals in Sartres tijd de joden, de 'zwarten', de fabrieksarbeiders en de gekoloniseerde volkeren. Sartre zette zich onverschrokken voor hen in, ondanks de haat die hij daarmee opriep, tot aanslagen toe. In deze inleiding worden de uitgangspunten van zijn filosofie besproken, de ideeën die van blijvende waarde zijn en enkele vooronderstellingen, waar vraagtekens bij te zetten zijn.

Aanmelden voor de introductie colleges (gratis) gaat via de website van de Stadkamer, met behulp van de volgende link:

<https://stadkamer.op-shop.nl/8692/maak-kennis-met-filosofische-denkers/08-04-2025>